

ה"ת 5739/11/15 - זהר קאפח נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בכפר סבא

ה"ת 5739-11-15 קאפח נ' מדינת ישראל

לפני	כב' השופט מיכאל קרשן
המבקש	זהר קאפח ע"י ב"כ עו"ד עמיחי אסנפי
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל ע"י ב"כ רס"מ אלכס בלטר

החלטה

בקשה להחזרת תפוס המוחזק על ידי המשטרה. עסקין במכשיר טלפון נייד מסוג IPHONE 5S (להלן - "התפוס").

רקע עובדתי

1. המבקש הוחשד על ידי המשטרה בביצוע עבירות של הכשלת שוטר והחזקת רכוש החשוד כגנוב - ביחס לתפוס בו עסקין. העבירות בוצעו על פי הנטען ביום 13.4.2015 וזה גם המועד בו נתפס התפוס.

2. במסגרת חקירתו, נשאל המבקש של מי התפוס. תשובתו הייתה כדלקמן: "... טלפון שמצאתי אותו... בגן אברהם מצאתי אותו בספסל... לפני שנה ומשהו כמעט... הוא לא עובד... רציתי להביא אותו למישהו אבל לא ראיתי אותו אז נשאר אצלי... (המישהו הזה הוא) אחד שאין לו בית, הוא הומלס" (שורות 61-73).

3. ביום 29.4.2015 הורתה הפרקליטות לסגור את התיק מחוסר ראיות.

4. ביום 2.11.2015 הגיש המבקש בקשה להחזרת התפוס. בבקשה נטען כי הגם שהתיק נסגר מסרבת המשטרה להחזיר את התפוס, ואף נאמר לו כי בכוונת המשטרה להשמיד את התפוס.

טענות הצדדים

עמוד 1

5. המבקש טען בדיון כי אין למשטרה סמכות חוקית להמשיך ולהחזיק בתפוס, שכן חלפו למעלה מששה חודשים מאז התפיסה ולא הוגש כתב אישום. עוד טען המבקש כי המשטרה לא פנתה לבית המשפט בתוך התקופה ואין לאפשר לה "מקצה שיפורים" במסגרת בקשה שהגיש הוא להשבת התפוס.

6. נציג המשטרה לא כפר בחובתה של המשטרה להחזיר את התפוס, אך נוכח גרסתו של המבקש בחקירה, ביקש לאפשר למשטרה לאתר את בעליו החוקיים של התפוס ולהשיבו לו ולא למבקש.

דיון והכרעה

7. המסגרת הנורמטיבית לדיון מעוגנת בסעיפים 34-37 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן - "**הפקודה**"):

34. על פי בקשת שוטר שהוסמך לכך על ידי קצין משטרה בדרגת מפקח משנה או בדרגה גבוהה מזו דרך כלל או לענין מסויים (להלן - שוטר מוסמך), או על פי בקשת אדם התובע זכות בחפץ, רשאי בית משפט שלום לצוות כי החפץ ימסר לתובע הזכות או לאדם פלוני, או שינהגו בו אחרת כפי שיוורה בית המשפט - הכל בתנאים שייקבעו בצו.

35. אם תוך ששה חדשים מיום תפיסת החפץ על ידי המשטרה, או מיום שהגיע לידיה, לא הוגש המשפט אשר בו צריך החפץ לשמש ראיה ולא ניתן צו על אותו חפץ לפי סעיף 34, תחזיר המשטרה את החפץ לאדם אשר מידיו נלקח; אך רשאי בית משפט שלום, על-פי בקשת שוטר מוסמך או אדם מעוניין, להאריך את התקופה בתנאים שייקבעו.

36. הוגש החפץ כראיה לבית המשפט, רשאי בית המשפט, בין בפסק דינו בענין הנדון ובין בצו מיוחד, לצוות מה ייעשה בו; הוראות סעיף זה באות להוסיף על סמכויות בית המשפט לפי כל דין אחר, ולא לגרוע מהן.

37. הוגש משפט ולא הוגש החפץ כראיה לבית המשפט, הרי אם היה המשפט נגד אדם על עבירה שעבר באותו חפץ או לגביו, רשאי בית המשפט לצוות כאמור בסעיף 34; לא ניתן צו לפי סעיף 34 או שלא היה משפט נגד אדם על עבירה כאמור, תחזיר המשטרה את החפץ לאדם שמידיו נלקח.

8. החקירה נגד המבקש הסתיימה. כתב אישום לא יוגש. המשטרה לא פנתה לבית המשפט, במהלך ששת החודשים בהם הייתה רשאית להחזיק בתפוס, בבקשה להאריך את התקופה. היא גם לא הגישה בקשה מסוג זה לאחר שהסתיימה תקופת ההחזקה (ביום 13.10.2015). המבקש הוא שפנה לבית המשפט בבקשה להחזרת התפוס.

9. כפי שנפסק בבש"פ 6686/99 **עובדיה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(2) 464 (2000), 475 (להלן - "**הלכת עובדיה**"), המשטרה מחויבת, ככלל, להגיש בקשות להארכת תקופת ההחזקה בחפץ תפוס בתוך התקופה הסטטוטורית בת ששת החודשים שקצב המחוקק, אך קיימת סמכות להאריך את התקופה גם כשהבקשה מוגשת לאחר התקופה. בצד זה, כך נפסק בהלכת **עובדיה** (בעמ' 477), אין זה ראוי לאפשר למשטרה "לקצר דרך", במובן זה

ש"תשב על הגדר", לא תגיש בקשה להארכת תקופת החזקה בתפוס, ומנגד תתנגד לבקשה להחזרתו מנימוקים שיכולים היו לשמשה לצורך בקשה כאמור.

כך נהגה המשטרה בענייננו, ולכאורה בכך ניתן היה לסיים את הדיון ולהורות על השבת התפוס לידי המבקש. זאת בהתחשב בהוראת סעיף 35 לפקודה הקובע שאת החפץ התפוס יש להחזיר לידי האדם שמידיו נלקח.

10. אלא, שבענייננו מתעורר ספק רב בנוגע לזכותו של המבקש להמשיך ולהחזיק בתפוס. הלכת עובדיה מבוססת על חשיבותה של זכות הקניין, וכדברי כב' השופטת ט' שטרסברג כהן בהלכת **עובדיה**:

"כאשר על הכף מונחת זכות יסוד של הפרט על קניינו ומנגד סמכות הרשות ליטול ממנו את קניינו, על הרשות למלא בקפדנות אחר הוראות החוק ולנקוט את הצעדים המתחייבים ממנו כדי להפעיל את סמכותה. דרישה זו אינה פורמאלית גרידא. היא נובעת מתפיסת יסוד של המחוקק ושל השיטה בדבר האיזון ההולם בין צרכי הציבור ובין זכויות הפרט, ואין להקל ראש בצעדים שיש לנוקטם בדרך לפגיעה באותן זכויות" (שם, עמ' 477 מול האות ו)

11. כזכור, המבקש הבהיר בחקירתו כי מצא את התפוס על ספסל בגן ציבורי ולדבריו הוא גם אינו פועל.

במצב דברים זה, בו קיים ספק רב אם המשיב קנה זכות כלשהי בתפוס, אין כל מקום או הצדקה, לטעמי, להפעיל את הלכת **עובדיה** באופן שיחייב את המשטרה להשיב את התפוס למבקש דווקא. המשטרה אמנם לא תוכל, כפי שנקבע בהלכת **עובדיה**, להמשיך ולהחזיק בתפוס, ובוודאי שלא תהיה רשאית להשמידו כפי שהתכוונה לעשות מלכתחילה. אך אין פירוש הדבר שהאלטרנטיבה הבלעדית לכך היא מסירת התפוס למי שנעדר זכויות לגביו, או שזכויותיו בנכס חלשות בהרבה מזכויותיו של הבעלים.

12. בהליכי תפיסה ושחרור לפי הפקודה תמיד נותן בית המשפט דעתו לטענות בנוגע לזכויות בחפץ התפוס. לכן, בין היתר, נקבע במפורש בסעיף 34 לפקודה כי רשאי בית המשפט להורות למסור את החפץ לתובע הזכות **או לאדם פלוני** ואף רשאי הוא להורות שיהגו בו בתנאים שיקבע. אין זה מתקבל על דעתי שבמקרה בו הפרה המשטרה את הוראות החוק וישלל מבית המשפט שיקול הדעת להחליט שלא למסור את החפץ למי שנעדר זיקה לחפץ או שזיקתו לחפץ היא זיקה חלשה, כבענייננו.

13. על מנת להמחיש את האבסורד שבגישה הפרשנית שהציע המבקש, ניתן להעלות על הדעת דוגמה בה האדם ממנו נתפס החפץ מודיע בריש גלי שאין לו זכויות כלשהן בו והוא יודע שהחפץ שייך לאחר, ומסור את פרטיו. האם גם במקרה כזה ראוי להשיב את החפץ לאותו אדם ממנו נלקח? מסופקני.

14. באתי אפוא לכלל מסקנה כי במקרים כגון זה שלפניי, בו אין למבקש זכות קניינית מבוררת בתפוס, יש לבית המשפט סמכות לתת הוראות אחרות מה יעשה בחפץ התפוס גם אם חדלה המשטרה ולא הגישה בקשה להארכת

תוקף התפיסה. בהתאם לכך אני מורה למשטרה כדלקמן:

א. בשלושת החודשים הקרובים תעשה המשטרה כל מאמץ לאתר את הבעלים של התפוס. על מנת להקל על מלאכת המשטרה בעניין זה אני נעתר לבקשתה ומוציא צו המאפשר לחוקר מחשב מיומן לחדור למכשיר הנייד.

ב. אם יאותר הבעלים ימסר התפוס לידיו. אם לא יאותר בפרק הזמן שנקבע לעיל - תמסור המשטרה את החפץ לידי המבקש.

15. המזכירות תודיע לצדדים.

16. נציג המשטרה מתבקש לסור למזכירות בית משפט השלום בכפר סבא על מנת ליטול את תיק החקירה.

ניתנה היום, ג' כסלו תשע"ו, 15 נובמבר 2015, בהעדר הצדדים.